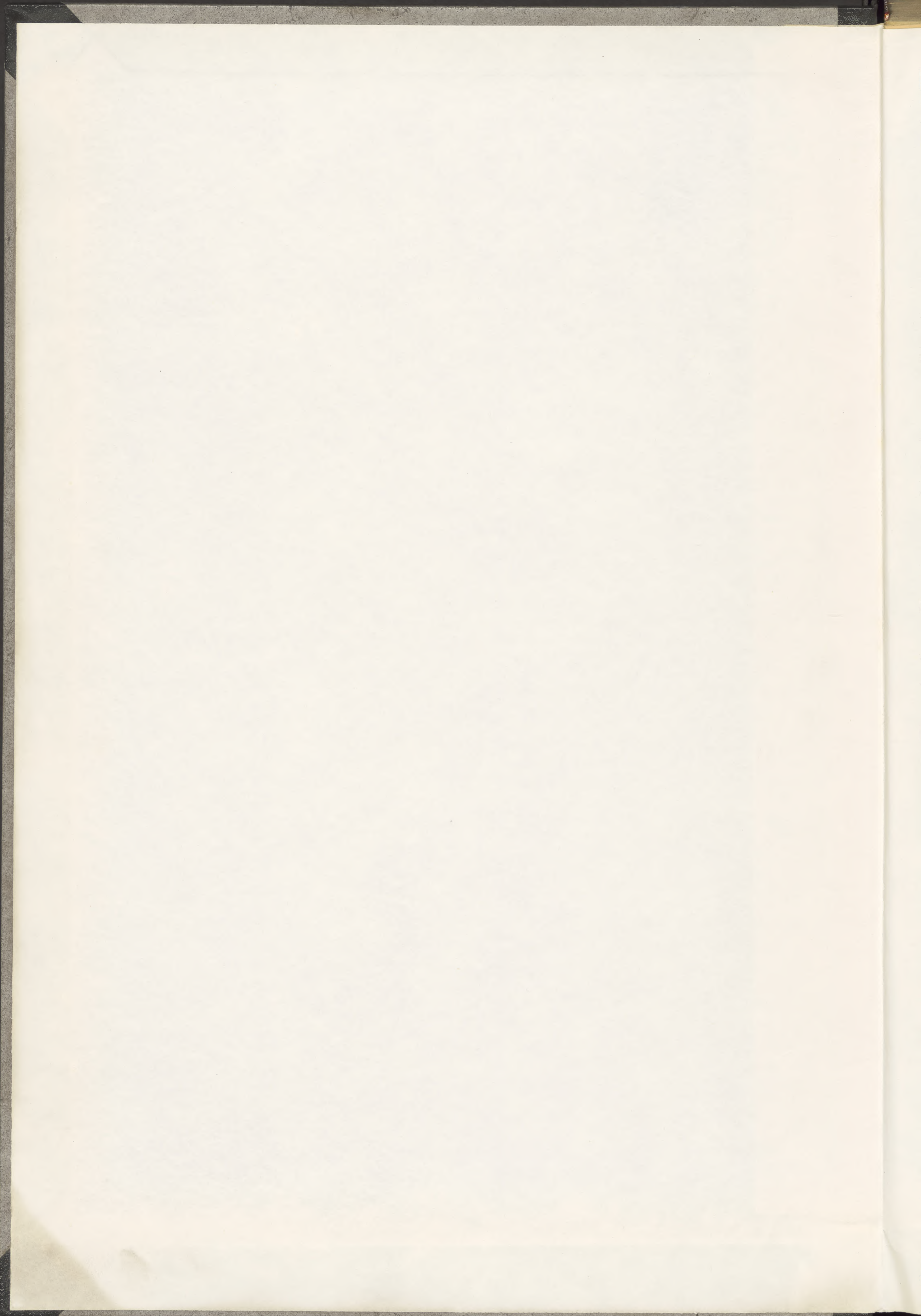

1892 - 93

MANZOUMEI EFKIAR

- 170
 - 180
 190
 200
 210
 220
 230
 240
 250
 260
 270
 280
 290
 300
 310
 320
 330
 340
 350
 360
 370
 380
 390
 400
 410
 420
 430
 440
 450
 460
 470
 480
 490
 500
 510
 520
 530
 540
 550
 560
 570
 580
 590
 600
 610
 620
 630
 640
 650
 660
 670
 680
 690
 700
 710
 720
 730
 740
 750
 760
 770
 780
 790
 800
 810
 820
 830
 840
 850
 860
 870
 880
 890
 900
 910
 920
 930
 940
 950
 960
 970
 980
 990
 1000

Բարսա Իւնրէմի պիղէ աւելի տիր

մաղազալար .

واقع ۲۱ و ۲۳ نومبر ولو مغازہ لو.

نظور افکار
صاحب امتیاز محمد مسعود
قریب بانوبان

13.9 ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ 18

Ինչպարէէն Պատր. Փոխանորդ. նսաս
ու թատին օրունան Արժ. Եղիշէ Վրդ.
Գալֆանանն Աշէմուրիէն թասադ
խաշն Պալարու թու. Բաթրիզ Խանէմիզ
Վիլլուա Խաշէնք. Բ. Վիւսնիւն Բ. Վրդ.
Թէպիլիզ օրունուզ Վէ Սէ. Իմանու. Երզ.
Թուլարնուան սննու Ժահէլի Աշէմու.

Smith Light

ՄԸՍԸՐ ԽԵՄԻՎԻ ՏԵՄԻՈՒ ԱՊՊՈՍ ԶԻ-
ՎԻ ՍԱԿԱ ՀՈՊԻՆԻՆ, ԿՈՒ ԿԻՆՆ ԵՄԲՈՒՄ

Մաադուլիյնի մէջմուրիյնի միւլքիւնէ

Մենչարիւէյն Ազատուր Էֆըն Տաղ-
րէթլըրնին, ժինէլգաառնմ քէզտր մէշ-
տարեհէ օրան մէհարէթ զիէ միւմարէն-
թի հառնէպղիւն, տէվլէթնէ սէպզաթ Ի-
տէն հիւսնի իւրտնամթը, տարիմիւլէն-
գաթ նէզտր հիւքիւմէթի Սէնիէտէ
գառնին թագաուր պուրուլարազ ֆ պու-
տէֆա տախի չու սուրէթնէ մաղաւթ
իլթիֆաթի Բաառլաշի օյմաթ Ինէվէն-
նէհնաթը ճիհառնէնէհաթը Միւլլիւքնա-
նէհնն պլը հսերի ճէլլըի ճէտաուր օյ-
մաղու, միւշարիւէյնի պու զիսիւն ին-
թէպրիզէ միւսաւրաաթ իլլէրիզ :

Dr. J. L. Zeller

Պաշտօնական հանձնարարություններով ժողովուրդին
 և քաղաքին մի քանի անգամ ցուցադրված։

Շաբաթ Էֆ. պիղղաթ մէրդու՝ Ղարիպ-
եանքն խանէսինէ ազիւթէ վէ թէհար-
րիւթ վէ քէշիւթաթ պաշարար, խանէսին
ալթի գաթարը հալիւ իլէ ա
խըր վէ պաղլէ գաթարու էլիւթիւթնտէ
վէ թաշ նէրտիվէն իլէ պաղլէ տէրու-
նիւթէր թաշարտա, վէ պաղլէտէն
նաշըն պըրաթըրըրըր եէրէ տողըրու չը-
գաթաթ գաթարուէն էլիւթիւթնտէ գաթն
տաժարար կէօրիւթիւթ, տաշա պիւր թա-
գըր գաթնը էշեա իլէ նաշըն աթըրըրը
սողաղա նաշիւթնտէ գաթըրըրըրըր
չիւպէնէր տաթի պիւր տէ գաթնը չուվալ
պըրըրըրըր :

Իշպու գաթն տաժարարը իլէ էշեա վէ
չուվալտաթի գաթնարըն ինտան գաթնը
օլտուղու, ճէմիւթի թըպպիւթէ մուս-
եէնէսի իլէ թէհարգուգ խտէր, Յակո-
բուն խըրտէթըրըր Գիւրգուսն սող
էլիւթն պաղլը կէօրիւթիւթնտէն միւթէ-
հասար չիւպէնէ իւզէրիւթն աշտըրըր-
րաթ մուսեէնէ ինտա գըրըրըրըրտա,
իւթի եէրիւթնտէ պըրաթ. եարաթըր վէ գու-
չաղըրըրա կէօմիւթիւթնտէ գաթն լէքէշիւթի
կէօրիւթիւթ :

Իմտի հէր պիւրի եալընը օլտա պիւրի,
սիւպուր թէօհմէթէ քիւթաթիւթ խտէր
տէլաթիլի մէհնտէնտէր ալիւթէ, պալէա-
տէ գիւրըր ու թաժաթաթ օլտանէն էմա-
րաթա ինդիւթա իմէսի իլէ, Փաթիւթի
միւտիւթիւթն պու խանէտէ վուգու
պըրըրըրըրտա չիւպէնէ գալմաթ, աթ-
թըր Յակոբա պիւրաթիւթի վէ խըրտէթ-
ըրըրըր հէման տէրտէսթ իլէ թաշթը
թէվգըթէ ալընըրըր տըր :

Վագաթի Փաթիւթ միւթէնտէրըր-
ըրըրըր, մէհարթիւթ տէգաթի պիւրանէ իլէ
զաշիւթ չըգաթըրըրաթ խոստուստէտա,
կէրէք միւթէստըրըրըր միւթալիւթիւթն
վէ կէրէք աթիւթէ մէհմուրըրըր վէ դա-
պըրըրըր հիմմէթ վէ զալթիւթիւթի ճա-
լիւթի թաշարի կէօրիւթիւթիւթ, վէ ճիւթիւթի
աթիւթէնէ պու պապտէ ինտա գըրըրըր
ճաթ թաշարիւթ վէ թաշարըրաթ վէ
մուհաթէմաթ նէթալիւթիւթն թաշարըր
վէ թէնմիւթի մուգաթըրէր պըրըրըրըր
տըր :

ՏԱԽԻԼԻԵՆ

Իշպուրտէ Գարըր Եագա չըմէնտըթէր
խաթթըր, պըրըրտան մուգաթտէմ Գա-
ռապա չըմէնտըթէր գուրմանտըր թա-
րաթըրտան իշէտիւթէտէ իւթէն, հէր
նաթըրա թըրէնէրին օրտա աժէտիւթի
լաղվ խաթիւթի օլտաթնա մէպնի, քէմա-
թեան մաշէլի մէգըրըր չըմէնտըթէրի-
նիւթ իշէտիւթիւթի զըմըրտա պիւր չօթ իմ :

զաթըր հալիւ օլտաթ, իշպուր վալիւթ
Սպալիւթաթնա ղաշա հաթըր ինէ թաթ-
ալիւթըրնա արըրհալ, միւթարիւթիւթ
հաթըր թաթաթըրտան մաթաթըր Սաթա-
րէթէ արըր ու թաթաթիւթ գըրըրմաթըր,
իշպաթըրնա ինտաթ զըմըրտա, քէմի
եէթ նաթիւթնէգաթէթիւթէն էմու հէվալէ
օլտանտըրըր կիւթի, վէ նաթիւթնէգաթէթի
իլէ վիւթաթիւթի միւթարիւթիւթնա վէ չըմէն-
տըթէր գաթիւթիւթի պէշիւթնտէ մուսա-
պէրաթըր լաղըրմէ ճէրէհան իմէթտէ օ-
լտալ, հասար օլտն նէթիւթէնէ կէօրէ իշ-
ճաթըրա պաթըրաթաթըր իշիւթիւթիւթ տըր :

Էօնիւթիւթէր ճուսա կիւթիւթն-
տէն իմէթաթէր, ճէրաթաթէթտէն չը-
գաթըրաթաթ Գօնիւթ վէ Շաժ ճիւթիւթի
էվաթ վէ էմանէթ ղաթիւթարըրն չը-
մէնտըթէրէ կէօնտէրիւթէնէ կիւթիւթիւթ
տըր :

Տէրաթաթէթտէ Բօլիւ մէվըրըր-
ըրն ուզաթըրըր միւթաթէթիւթի իլէ, ա-
րա սըրա սողաթարտա գուհարա կէլէն
վուգուսթըրն մէնի իշիւթն պու քէրէր
զապիւթիւթն նէգաթէթիւթնտէ, կիւթիւթիւթ-
լիւթի տաթի տէվիւթիւթ գօլտըր թէթիւթի
խաթիւթէր կէօրիւթիւթէթտէ օլտուղու ի-
շիւթիւթիւթ տըր :

Թօրիւթէր ամիւթէ հիւսաթըրա օլտ-
րաթ 5,000 սանտըր խաթթիւթիւթ, պիւր
մըգաթաթ պարթըր Տէրաթաթէթէ կէթի-
րիւթիւթ տըր :

Միւթէնտիւթ Մ. Անաթիւթ Պարթիւթի ի
լէ « Խաթիւթ » ղաթէթաթ սահիպի Ու-
մէտ պէշ տաթի, իշպուր սուլարըր իմթի-
եաղըրա թաթիւթ օլտաթ, մէրէթի մաթի-
ստուստէն միւթաթաթ իմթիւթէր տըր :

Էտիւթն վէ Պուրա ղէհիւթիւթիւթն
կաթ իլէ թէնվիւթի իշիւթն, Մ. Պարթիւթի վէ
Մ. Եօրիւթ թաթաթըրտան վիւթիւթն
խաթիւթա իլէ էվաթըր միւթէթէրըրաթ
հաթգըրտա, մաշէլիւթիւթի իլէ վէ միւթ-
թաթիւթըր անաթըրմաթ իւզէր, էվաթըր
մէգըրիւթիւթն նաթիւթն նէգաթիւթի թա-
րաթըրտան մէգըրըր վիւթաթէթիւթէր կէօն-
տէրիւթիւթն գաթար վիւթիւթիւթ տըր :

ԹԻԻԺՃԱՐԻԵՆ

Աթիւթն բիւթաթըրտա պիւր թէպէտիւթ-
լաթ օլտաթըր, սոն տէթա պէրվէնէր աթի-
սաթըրըր օլտուղ տըր :

7	սանտըր Եօրաթ թաթէթաթ	113 3/4	ըր :
10	» Թօթաթ »	114	»
5	» Ձիւթ »	113	»
7	» Պաթըրէսիւթ »	120	»

1890 սէնտիւթնտէ պըրաթա 2800 սան-
տըր հէր ճիւթնտէն աթիւթն կէլիւթ իւթէն,
չըգաթն սէնտէ (1891) 2400 սանտըր մըգաթաթ
կէլիւթ տըր : Դէգա իշպուր 1890տա 1500
սէնտէ կիւթիւթ օլտալ, չըգաթն սէնտէ միւթ-
րէտաթըր 3000 սէնտէ մըգաթաթըրա պաթիւթ
օլտուղ տըր :

ՍԱՐՐԱՅԻՅԵՆ

ԳԱԼԱՌ ՊՐՈՍՏԱՐ	
1892 Յունիւթ. 2, սաթ 5	
Էս. Ու. միւթաթէթտէ. սէրի 8	
Տիւթն աթըրա գաթիւթնտըր . . .	20 13
Պու սաթաթ աշտըր . . .	20 9
Էն եիւթէթ ֆիւթաթ . . .	20 15 1/2
Էն աշաթ ֆիւթաթ . . .	20 10
Սէրի Ս.	44 1/2
» Պ	25 1/2
» Ս	18 1/2
Թաշիւթըր Օսմանիւթ . . .	77 25
Էն եիւթէթ ֆիւթաթ . . .	77 38
Էն աշաթ ֆիւթաթ . . .	77 25
Թաթիւթ	22
Շըմէնտըթէր	70 1/8
Օպիւթիւթի թըպ. Գ. Գ. Գ. 500	
Իսթիւթն 8 կիւթ . . .	270
» 1 ալա	475

Գօնսթիւթ իւթըրու
Օսմանիւթ Բէրըր
Շըմէնտըթէր Տէրըր

ԱԳՅԻՆԱԼԱՐ	
Իսթանպուլ աթըրաթ . . .	4 20
Սօսիւթէ թէնէրալ . . .	4 15
» Օթ. ղաթիւթ վալէթ . . .	4 35
Գրէտի թէնէրալ օթ. Լ. Օ. . .	7 30
Թրաթիւթ	6 2 1/2
Բէթի	15 27

ՆՈՒՆԱՆ ՅՈՒՅՈՒԼԱՐ	
Իսթիւթաթ 8%	374
» 4%	
Պաթ խաթիւթալ	425
Լօրիւթ	125

ԱԳՃԵ ԶԻՆԱԼԱՐ	
Օսմ. իւր. 100 ղ. տան Գ. Գ. . .	
Սիւթ մէթիւթի	108 4
Մէթալի	97 20
Պէշիւթ	101
Ալթըր	102 20
Ինկիւթի իւթաթ	109 26
Յրաթըր	87 2
Բօլ	89 30
Գարաթն գաթիւթի	9 28

ԳԱՄՊԻՈ	
Լօնտա	109 10
Փարիս	23 7 1/2
Յրաթ	
Յիւթիւթ	10 75
Մարթ	

ՏՕԴԹԵՐ ՃԵԼԱԼԵԱՆ ԷՖԻԵՆՏԻ
Թէտալի խոստուսի, իլէթի Էֆիւթիւթ-
նէ, վէ ալթաթըր թէնաթիւթիւթն տաթիւթ
Գաթիւթաթ քէօրիւթ պաթըր, նիւթըր . .

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

Հէմէնտիւթիւթիւթն օլտն, վէ լա-
զըր կէլէն ղաթաթիւթնաթիւթի հաթիւթ
պըրըրտան Պետրոս Էֆիւթիւթի Գաթաթ-
էան, Բէթ Գօլաթիւթ վէ մէհարթիւթ իւթ-
րէ տիւթէթէթտէ, չիւթիւթ տիւթիւթի
աթիւթըրաթ տա, կէրէք թէթիւթ թա-
գըր օլտաթ, վէ կէրէք պիւր գաթաթ-
չաթան իպարթի օլտուղու հաթիւթ, Բէթ
կիւթիւթ տիւթիւթ եարթալ եիւթիւթիւթ վաթ
իմէթտէ, վէ սալթանտէ պաթաթնա
տիւթիւթի գաթիւթիւթիւթէթտէ, վէ տիւթ աթ-
ըրըրըր տէթ խաթ վէ նէթէթաթ օլտ-
լարըրտա քէսմէթտէ օլտուղուսա Բէթ
քէսէ, վէ հաթիւթ քէստի տաթիւթըր-
մըգա, կէօրաթիւթիւթիւթ վէ իշիւթիւթի-
միւթ թէթիւթիւթէր, մալիւթաթիւթ վէ
հիւթն ղէհաթիւթիւթէր թէվիւթիւթն թաթ-
սիւթէ խաթիւթ :

Էֆիւթիւթի միւթաթիւթիւթ, Իսթանպու-
տա, Բարաթ գաթաթա, Պաթաթաթ-
ճալաթաթ վաթըր Շաթիւթ Էֆիւթիւթի խա-
թիւթա, 1 նիւթըրու օլտաթա պըրըրըր
մաթաթ տըր :

1892
ԹԻՆԱԼԱՐ
ՊԵՏՐՈՍ
ՕՐԱՅՈՅՑ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱԳՂ. ԶԻՆԱԼԱՐ
ԶԱՅՈՅ
ՏՊԱՐ, ԵՒ ՎԻՍՊԱՐ
ՊԱՆՏԱՆԵԱՆ
Սուրբ հաթաթ
Իւթ 18
Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը ժախուր բոլոր գրաթաթաթ քով,
զին 3 ղըր :

— Դուք ո՞վ էք պարոն :
— Հանդարտ եղիւք օրիորդ, ես բարեկամ
մ'եմ :
— Ահ կը հասկնամ. հարսանեաց հա-
ւերեանքիւթէն էք, Պահալ քաթաթըր ասկէ
չատ հեռու է :
— Ահ կը գառնեցէ ըսա ինքնին, արդ-
եօթ խաթաթաթ է :
— Ինչո՞ւ չեա պատասխանըր պարոն,
հալաթալ մօրուքիւթէն է մաթըրուգ ալա-
թիւթիւթեան բարի մարդ մը կերէիս :
Բարիան խոր մօտմօթեան մէջ էր, ո՞ր-
քան կը նմանի կատալիւթի կը խորհէր
ինքնին, այն եղիւթի աղիւթն որ ես յիմա-
րաթաթըր աշտիւթիւթի է այն հրէշ Գարաթաթ-
նը կէնդաթիւթն տըրք զինքը. այս աղիւթն
աատ ներկայութիւթն զօրծած օճիւթիւթ
Յիւթ ալիւթի յիւթիւթն ինձ, ես որ հիւթ տա-
րիւթ ալիւթի է այս քաթաթըր քաշուած, մի-
այնակ կը ջանալի մոռնալ անցեալը. ինչ
զուգաթիւթիւթիւթն, կատալիւթն հրէշի
մէջ տըրքալ. և այս ալ ալտուրէ պատուե-
ցալ, ուր էր թէ կարէնայի զայն ևս ասոր
նման սաթաթիւթ. ո՞ր օրքան կը նմանի իրեն :
Այս օրքան կը նմանի իրեն խաթըր միշտ
կրիւթիւթի, ցանկութեան սեւ խորհուրդներ
միտըր կը պաշարէին, սակայն այս վայրե-
նական կիրքը բանականութեամբ և սրտին
մէջ մնացած պատու զգացումով բոլորովին

մէկ կողմ վանեց. ոչ, ոչ ըսալ. պէտք է
իւր ընտանեաց վերադարձնել այս աղիւթիւթ
և նախկին ճաթօմ Սրբան ու տըրթէօր
Բաթըրիւթն թող անհետի՝ ամենուն աստի
Բարիա անտան ներքեւ. ոսկայն Աստուած
իմ օրքան կը նմանի իմ սիրելի կատալի-
նայիս :
Ինչպէս հասկցուեցաւ, մեր Պօլիս ճանչ-
ցած տըրթէօր Բաթըրիւթն էր այս Բարիան
որ բոլոր աշխարհէ քաշուած և նոյն քաթաթ-
ըր իրեն բնականաբար ընելով բոլորովին քի-
միաբանական ուսման տուած էր ինքընքը :
Կատալիւթի յիւթաթըր անջնջելի կեր-
պով զըրոյմուած էր մաթիւթ մէջ, յանձնին
Սիւթաթի կատալիւթն վերածնած կերէր
իրեն. ահա այս պատճառաւ զայն ընտան-
եացը վերադարձնելու կը վարանէր. սակայն
կաթար որ պէտք էր Սիւթաթը իւրայնոց
յանձնել, աւ, յանձնէր, բայց որո՞նք էին
Սիւթաթի ընտանիքը և ո՞ր կը բնակէին :
այս անգիտութիւթն տեսալ մը ուրախու-
թիւթ, տեսալ մը յոյս յարաթ տըրթէօրին
սրտին մէջ, իցիւ թէ խաթաթաթ ըլլալով
անգիտաթար իւր ընտանիքը խորհեցաւ
ինքնին :
Երեւակալութեան անհուն հորիզոնը
մարդկային իրաւորով կարելի է սահմանա-
փակել, մարդիկ իւրեանց բոլոր ուղղամը-
տութիւթն իրաւաթնորով կը մերկանան, և

իրական խաթաթաթիւթն անկատար
բաթաթըր յերեւան կը թողու. ամէն ոք կը
յուսայ, և յոյսը խոյս կուտայ, խաթաթի
յաւերթահարսի մը նման որ երբէք փեսայի
մը հետ տեսնող եղած չէ :
Մարդոց ահա այս երեւելի գիտնականը
Սիւթաթի խաթաթաթ ըլլալուն կը տէնջար
զայն իւր քովը պահելու համար, բարոյա-
խաթըր ինչ որ կուգին թող ըսեն, ինքնա-
մոլութիւթն մարդկային կրից առաջինը պի-
տի մնայ միշտ, սակայն պէտք է խօստովա-
նիլ որ տըրթէօրը վայրկեան մը չը վարա-
նեցաւ, Սիւթաթը իւր ընտանեաց վերադար-
ձնելու հաստատ որոշումը տուաւ և առա-
ջին անգամ լուսթիւթը խաթիւթ Սիւթաթի
ըսաւ :
— Օրիորդ. եթէ ոյժերիւթ վերստանաթ
վաղն իսկ գճեթ ձեր ընտանեաց քով կը տա-
նիմ, այժմ հանգստացե՛ք և քիչ մը մնի
ջուր բերեմ խմեցե՛ք որ կաթըրըրէք :
Սիւթաթ չը պատասխանեց մէկամաղճիկ
անտարբերութեամբ իւր չորս կողմը կը զըն-
նէր, տըրթէօրը խոհանոց երթալով քիչ մը
մնի ջուր տաթըրը և պնակի մը մէջ լեցը-
նելով Սիւթաթի բերաւ, Սիւթաթ հիւս ման-
կան մը նման անպաթաթ խմեց մնի ջուրը
յետոյ դարձաւ նախկին լուսթեանը մէջ
մնաց :
Տըրթէօրը զայն խօսեցնել ջանալով ըսաւ :

Օրիորդ, ընտանեացը վրայ տեղեկու-
թիւթն մը կրնան տալ, ո՞ր կը բնակին :
— Պարոն Հրանտը պիտի գայ. այդ պի-
տի գայ, պիտի գայ :
— Պարոն Հրանտը չը գիտէր թէ գու-
աստ կը գտնուի, ուստի եթէ կուգեա մենք
երթանք զինքը գտնանք :
— Պարոն Հրանտ պիտի գայ՝ կրնամ քեզ
չեա տեսնել որ անհամար զինքը կապաթեմ
Սեղիւթին խաթաթաթէր տըրթէօրը այս
աղիւթն ընտանեաց նկատմամբ տեղեկու-
թիւթն մը ստանելէ յոյսը կարեց. սակայն
կը խորհէր թէ ո՞վ էր այդ պարոն Հրանտ
ըսած մարդը, Սիւթաթը անգիւթալ ըլլալը
անհերքէ էր և կը մոռնէր թէ անցեալաց
մէջ Հրանտ անուն չիւթիւթ օլտուր այս մա-
սին փոքր ինչ լուսաբանուելու մտք իւր
հարցաթնութիւթը ղաթաթաթեց :
— Անտալիս հրէշիւթ կը յիշես :
Սիւթաթ այս հարցման վրայ մէկէն քիչ
գոճնաթեցաւ, յետոյ տակաւ հանդարտե-
լով, ապուրթեամբ տըրթէօրին նայել պը-
րաւ :
— Գէթ ընտանեացը անունը միւթաթ է՞ :
հայրը կամ մայրը ո՞վ են :
— Ահ. գիւրիս, գիւրիս, աթթիս կը մը-
թընայ : հանգիստ թող զիս պարոն պիտի
ննջեմ :
(Շարժութիւթ)